

Regeringskansliet, Klimat- och
näringslivsdepartementet
Kn.remissvar@regeringskansliet.se,
Kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över promemorian En ny miljöprövningsmyndighet - Dnr KN2025/01878

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län vidhåller de synpunkter som har lämnats i yttrande daterat 2025-06-12 med dnr 1206-2025 gällande Miljötillståndsutredningens betänkande SOU 2024:98 En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess. Länsstyrelsen i Uppsala län vill även särskilt lyfta fram synpunkter enligt nedan.

Länsstyrelsen kommer att ha en fortsatt viktig roll i samrådsprocessen och som remissinstans i prövningsärenden. Länsstyrelsens möjlighet att även i fortsättningen fullgöra sin roll som remissinstans behöver därför säkerställas.

Den aviserade neddragningen i budgeten för 2027 och 2028 överskrider kraftigt de kostnader som Länsstyrelsen har för handläggning av ärenden som prövas av Miljöprövningsdelegationen (MPD). Minskningen av budgeten behöver därför justeras utifrån faktiska och förväntade kostnader.

De osäkerheter som förändringarna innebär medför redan idag att erfarna handläggare som arbetar med prövning söker sig bort från Länsstyrelsen. Samtidigt har inflödet av prövningsärenden som MPD ska hantera ökat. Risker för att den nya myndigheten kommer att få omfattande uppstartsproblem inklusive problem med kompetensförsörjning är uppenbar.

2.8 Synpunkter på författningsförslag

Enligt 25 § i förordningen (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer ska MPD innan man fattar beslut i ett ärende som avses i 3 § ge länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs tillfälle att yttra sig. Enligt författningsförslaget ska förordningen upphöra att gälla den 1 juli 2027. Enligt 19 kap 5 § miljöbalken (MB) och med hänvisning till 22 kap 6 § MB ska länsstyrelsen, i ett ärende som avser miljöfarlig verksamhet och som prövas av Miljöprövningsmyndigheten, när det behövs föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen. Länsstyrelsen anser att länsstyrelsernas möjlighet att även i fortsättningen fullgöra sin roll som remissinstans behöver förtydligas och finansieras.

4. Behovet av stegvis reformering av miljöprövningen

Miljötillståndsutredningens betänkande innehåller ett stort antal förslag som syftar till att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Enligt promemorian som nu är på remiss är det av stor vikt att förslagen genomförs skyndsamt men pekar samtidigt på behovet av att genomföra dem stegvis. Länsstyrelsen noterar att den nya myndigheten ska tillämpa motsvarande bestämmelser som länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer tillämpar i dag inklusive bestämmelser om handläggning av ärenden.

För att uppnå syftet anser Länsstyrelsen att det vore mycket mer effektivt att revidera prövningssystemet inom befintlig myndighetsstruktur. På så sätt kan det förändringsarbete som har genomförts inom länsstyrelserna få ytterligare genomslag. Det finns i dagsläget en väl fungerande samverkan mellan länsstyrelserna inom prövningsområdet och en vilja till förändringar. Länsstyrelsen har också kunnat visa på tydliga effekter på handläggningstiderna. Länsstyrelsen ser att en ny myndighet riskerar att få omfattande uppstartsproblem med överhängande risk för långa handläggningstider. Bortsett från den faktiska omställningen mellan två myndigheter innebär osäkerheterna en uppenbar risk för kompetensflykt från länsstyrelserna. För Länsstyrelsen i Uppsala län är det redan märkbart att de aviserade förändringarna har lett till oro hos personalen med uppsägningar som följd.

6. En ny myndighet för miljöprovning

Enligt förslaget ska författningsändringarna träda i kraft den 1 juli 2027. Länsstyrelsen konstaterar att en förutsättning för att de ärenden som inte har avgjorts den 1 juli 2027 ska kunna hanteras på ett effektivt sätt på den nya myndigheten är att Miljöprovningsmyndighetens verksamhet är funktionell.

7. Konsekvenser

Enligt promemorian innebär förslaget minskade ärendemängder hos länsstyrelserna som beräknas motsvara besparingar på 85,5 miljoner för 2027 och 181 miljoner för 2028 och framåt. Det framgår inte hur dessa beräkningar har tagits fram. Länsstyrelserna rapporterar årligen samlat uppgifter över kostnader och intäkter för tillsyn och provning till Naturvårdsverket enligt Förordningen om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken. Enligt dessa redovisningar är kostnaden för den miljöprovning som nu föreslås att flyttas till den nya myndigheten betydligt lägre. Neddragningen av medel är därför helt orimlig och kommer om den genomförs att få konsekvenser på stora delar av myndighetens verksamhet, inte bara miljöprovning. Finansieringen av den nya myndigheten behöver därför utredas ytterligare innan slutlig finansiering beslutas.

Länsstyrelsen kommer även fortsättningsvis vara en viktig remissinstans i B-prövningar. Kostnaden för det arbetet kommer att kvarstå eller snarare utökas om expertkunskapen inte kommer att finnas på miljöprovningsmyndigheten. Om aviserade neddragningar genomförs kommer Länsstyrelsen att få stora problem att finansiera personal som arbetar med provning och samråd med risk för konsekvenser för företagen. Länsstyrelsen vill underlätta för verksamheterna genom att vara en aktiv part inför och under samråden. På så sätt kan vi bidra till att motverka bristfälliga tillståndsansökningar och långa handläggningstider.

Den personal som arbetar med provning har inte sällan andra arbetsuppgifter inom Länsstyrelsen. Handläggarna arbetar till exempel även med tillsyn av miljöfarlig verksamhet, tillsyn enligt Sevesolagstiftningen, handläggning av kemikalitillstånd och beredningsärenden för havsbaserad vindkraft till regeringen. En flytt av resurser till miljöprovningsmyndigheten i kombination med neddragningar av resurser som är större än de faktiska kostnaderna för B-prövningar kommer därför att få mycket stora konsekvenser för Länsstyrelsen som helhet.

Länsstyrelsen i Uppsala län ser ett ökat ärendeinflöde som kan tolkas som ett resultat av signalerna att flytta miljöprovningen till en ny myndighet. Samtidigt innebär osäkerheterna om kommande förändringar att det är svårt att planera verksamheten, det uppstår

vakanser och möjligheterna att ersättningsrekrytera är ytterst begränsade.

Sammantaget innebär förslaget tydliga konsekvenser för företagen då den nya miljöprövningsmyndigheten kommer att ha svårt med kompetensförsörjningen samt risk för långa handläggningstider. Detta i kombination med att Länsstyrelsens verksamhet påverkas på flera sätt som i förlängningen också drabbar företagen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med enhetschef Ida Lindén som föredragande I den slutliga handläggningen har även länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef miljöavdelningen Lennart Nordvarg och länsjurist Emilia Sjödahl medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.